Justitieutskottets betänkande

1978/79:20

med anledning av propositionen 1978/79:100 såvitt gäller anslag till särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av brott mot rikets säkerhet m. m. jämte motion

ANDRA HUVUDTITELN

Polisväsendet

Polisverket: Särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av brott mot rikets säkerhet m. m. I propositionen 1978/79:100 bilaga 5 har regeringen under punkten B 4 (s. 35 och 36) föreslagit riksdagen att till Polisverket: Särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av brott mot rikets säkerhet m. m. för budgetåret 1979/80 anvisa ett förslagsanslag av 90 070 000 kr.

Motion

I motionen 1978/79:852 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas att riksdagen som sin mening till regeringen skall anföra att säkerhetspolisens verksamhet i fortsättningen enbart inriktas på att motverka spionage och förebygga fascistiska ligors verksamhet (yrkande 1), att riksdagen hos regeringen hemställer att den del av säkerhetspolisens organisation som innebär registrering och rapportering av politisk verksamhet snarast upplöses (yrkande 2) samt att förevarande anslag reduceras i enlighet därmed (yrkande 3).

Utskottet

Regeringens anslagsframställning innebär en ökning av anslaget till den särskilda polisverksamheten från 80 945 000 kr. för innevarande budgetår till 90 070 000 kr. för budgetåret 1979/80. Ökningen beror till största delen på automatiska kostnadsökningar.

I motionen 852 föreslås att riksdagen skall uttala att säkerhetspolisens verksamhet i fortsättningen enbart inriktas på att motverka spionage och förebygga fascistiska ligors verksamhet, att riksdagen skall hemställa att den del av säkerhetspolisens organisation som innebär registrering och rapportering av politisk verksamhet snarast upplöses samt att anslaget reduceras med hänsyn härtill.

I samband med prövningen av anslagen till den särskilda polisverksamheten har utskottet åren 1971–1977 behandlat motioner med likartade yrkanden som de nu framförda (se JuU 1976/77:27 p. 4). Varje år har motionsyrkandena under stor politisk enighet avstyrkts av utskottet och

avslagits av riksdagen. Utskottet vill särskilt hänvisa till sitt betänkande JuU 1973:6, där utskottet lämnade en ingående redovisning för bl. a. uppbyggnaden av den polisiära säkerhetstjänsten i Sverige, för den mot Sverige riktade främmande underrättelseverksamheten, för inriktningen av säkerhetspolisens arbete och för principerna för registrering när det gäller medlemmar i politiska organisationer som har våld på sitt program eller som kan befaras använda våld för sina politiska syften.

Enligt utskottets mening har sedan frågan senast prövades inte inträffat någon omständighet som föranleder utskottet att göra annan bedömning av motionsspörsmålen än tidigare. Utskottet avstyrker därför bifall till motionen 852.

Utskottet har inte någon erinran mot regeringens medelsberäkning.

I anslutning till behandlingen av förevarande anslag vill utskottet anmärka att utskottet i senare sammanhang kommer att ta upp till behandling de under den allmänna motionstiden i år väckta motionerna 221 av Lars Werner m. fl. (vpk) och 1753 av Maj Britt Theorin m. fl. (s) om en granskning av säkerhetspolisens verksamhet och om den parlamentariska kontrollen över säkerhetspolisen. Senareläggningen av behandlingen av dessa motioner – som inte i första hand har avseende på anslagstilldelningen – har samband med den organisationsöversyn som rikspolisstyrelsen i juni 1978 i plenum beslutat att företa i fråga om säkerhetsavdelningen inom styrelsen.

Översynen omfattar säkerhetsavdelningens verksamhet i dess helhet och tar bl. a. sikte på både organisatoriska frågor och frågan om den parlamentariska insynen i verksamheten. Vid översynen kommer att uppmärksammas frågor som rör exempelvis avgränsningen mellan säkerhetsavdelningens arbete och den allmänna polisverksamheten samt avvägningen mellan öppenhet och slutenhet i säkerhetsavdelningens arbete. Rikspolisstyrelsen har den 26 februari 1979 till regeringen lämnat ett förslag i organisatoriskt hänseende. Förslag i fråga om den parlamentariska insynen väntas bli framlagt senare under våren.

I sammanhanget bör nämnas att frågor av betydelse för den polisiära säkerhetstjänstens verksamhet f. n. också utreds av spionbrottsutredningen (Ju 1977:04) och kommittén (Ju 1978:06) med uppdrag att se över tvångsmedelsregleringen vid förundersökning i brottmål m. m.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen beträffande *inriktningen av säkerhetspolisens verksamhet m. m.* avslår motionen 1978/79:852 i denna del (yrkandena 1 och 2),
2. att riksdagen beträffande *medelsberäkningen* med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionen 1978/79:852 i denna del (yrkande 3) till *Polisverket: Särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av brott mot rikets säkerhet m. m.*

för budgetåret 1979/80 anvisar ett förslagsanslag av 90 070 000 kr.

Stockholm den 27 februari 1979

På justitieutskottets vägnar
BERTIL LIDGARD

Närvarande: Bertil Lidgard (m), Lisa Mattson (s), Åke Polstam (c), Eric Jönsson (s), Bertil Johansson (c), Lilly Bergander (s), Gunde Raneskog (c), Kerstin Andersson i Kumla (s), Håkan Winberg (m), Hans Pettersson i Helsingborg (s), Svea Wiklund (c), Gunilla André (c), Martin Segerstedt (s), Iris Mårtensson (s) och Bonnie Bernström (fp).

GOTAB 61592 Stockholm 1979